

Z českých vlastí

Návštěva Angličanů v Hodoníně.

Účinek slovenské výstavy umělecké v Londýně lze pozorovatí zájem Angličanů o Slovensko. V tyto dny navštívili Hodonín dva Angličani: Mr. Fitzgibbon Young z ministerstva vyučování v Londýně, přítel Seota Viatora a Rev. C. W. Frizell, sekretář anglického biskupa v Belfastu v Irsku, kdež Scotus Viator konal také přednášku o umění slovenském a mnohé posluchače k návštěvě Slovenska nadchl. Hosté navštívili Skalici, pak Kněždub, Tasov a Hroznovou Lhotu, kdež pozdravili mistra J. Úprku. Mr. Young na základě ministerského svolení uděleného cestou zahraničního ministerstva, prohlédl si též hodonskou českou reálku, v níž se mu zvláště líbilo, že rozdílným způsobem jeví se v této škole spojitost s celým krajem slovenským tak charakteristickým. Z umělecko-muzejního domu hodonského, jenž bude kdysi zvanou a důstojnou atrakcí, mohly být ukázány zatím jen eihly na staveništi.

K zájezdu P. S. M. U. na Slovácko a další jeho plány.

Slovácké sdružení mor. učitelů podniklo o svatočeských svátcích krátkou cestu po Slovácku. Koncerty byly: v neděli svatočeské o 3/2 hod. odpol. v Uh. Hradišti, aby mohli pěvec odjetí hned po koncertě do Uh. Brodu, kdež měli koncert téhož dne o 8. hod. večer. V pondělí svatočeské ve 3 hod. odpol. byl koncert v Luhačovicích. Koncertní programy byly již v novinách uveřejněny. Před tím v sobotu, 3. června, večer byla zkouška v Perově. V neděli ráno byli pěvec fotografováni pro nové plakáty, jež nakreslil Alf. Mucha. Umělecké tyto plakáty budou přívodí našich pěvců do ciziny a objeví se ponejprv na prázdninovém turné, které projektovává jest do francouzských měst lázeňských, jež právě Sdružení odporučil Alf. Mucha. Jsou to: Ostende, Calais, Boulogne, Fecamp, Honfleur, Trouville, Deuille, Villers, Houllat, Benezval, Cabourg, Lion Sur Mer, Luc, Langrune, Grand Camp les Baines. Turné vypočteno jest na dobu jednoho měsíce — od konce července do konce srpna, kdy v těchto lázních, jak ochotný rádec našich učitelů střední školy v Lion Sur Mer p. Plamon sděluje, dostupuje lázeňská sezona svého vrcholu. Předběžné práce a tlumočnickví převzal na se ochotně p. prof. Václavek z Polské Ostravy. Nazpět hodlá se Sdružení zastaviti opět u svého vzácného příznivce mistra Rodina, kamž je pozvání zazpívati mu několik plnokrevných písní z naší rozkošné Slováče, na kterou umělec rád a často vzpomíná.

Spor o duševní přičetnost a opatrovnictví ženy býv. ministra Práčka.

Ve čtvrtek 1. června dojednal se u vrchního zemského soudu v Praze proces o zjištění, je-li choť bývalého ministra Práčka duševně churavá či nikoliv. Procesu předcházelo: V červnu r. 1909 byla p. Práčková pro domnělé šílenství internována v zemském blázinci. Byla později propuštěna jako uzdravená, ministrem Práčkem byla však odevzdána k léčbě v jednom z pražských sanatorií. Na žádost min. Práčka vyhlásil okresní soud v Nových Benátkách na p. Práčkovou opatrovnictví duševně chorých. P. Práčková a její příbuzní protestovali proti kuratele a protest doložili vysvědčením psychiatrů, kteří potvrdili, že je p. Práčková duševně zdravou. Na soud novobenátský zrušil opět kuratele. Ministr Práček podal proti tomuto výnosu okresního soudu v Nových Benátkách u krajského soudu v Mladé Boleslavi stížnost k vrchnímu zemskému soudu. Při líčení o stížnosti bylo zjištěno lékařskými dobrozdáním, že je p. Práčková duševně úplně zdravá a opatrovnictví tudíž je bezpodstatné. Vrhni zem. soud rozhodl proto ve smyslu tohoto dobrozdání.

Vražda v Liběci nad Vltavou.

V neděli, 14. května, zabil

z obydli svých rodičů u Liběci nad Vltavou 18letá Marie Rohanová beze stopy. Všechno pátrání po ní bylo marné, takže vzniklo odůvodněné podezření, že zahynula sebevraždou. Dne 19. května byla mrtvola děvčete vylověna u vražanského jezu. Jelikož v pravém spánku mrtvoly nalezena byla stělná rána, zahájeno bylo ihned úsilovné pátrání, zda děvče nestalo se obětí zločinu. Otec Marie Rohanové udal, že jeho dcera měla známost s kořm Antonínem Bohatou z Koznice v okresu aměhovském a že s ním v neděli 14. května odešla směrem k chýnovskému lesu, kde také byla viděna. Ze se toho dne nevrátila, nebylo rodičům hned nápadno, ježto dcera již tak několikrát učinila. Po těchto sděleních a jiném četření odebralo se četnictvo do Koznice, kde Bohata byl pro podezření z vraždy své milény zatčen. Zatčený při výslechu sice popřel, že by Rohanovou zastřelil a pak mrtvolu její do Vltavy vhodil, avšak nemohl prokázat, kde vlastně byl v noci ze dne 14. na 15. května, když doma nebyl. Z té příčiny bylo podezření proti němu sesláno, neblže ani k tomu, že ještě před příchodem četnictva ehoval přý se nápadně a byl zamklý. Později poněkud něco napověděl a doznal, že při oné vyeházece Rahonové revolver dal a že "už neví, co se s ním dále dělo..." Revolver také nalezen nebyl. Zatčený dodán byl k trestnímu soudu v Praze.

Nový útok na dozorce v trestnici pankrácké.

Lupiči Baling a Hrnčíř nalezli následovníka. V klempířské dílně vězňice je zaměstnán dvacetiletý Václav Kalář, odsouzený k trestu 13 měsíců těžkého žaláře pro krádež. V úterý, 6. června, odpoledne, když mu dozorce Rudolf Magrauer dával pokyny pro práci, udeřil jej Kalář palcí na hlazení plechu vší silou do prsou, až dozorce zavrávorl. Pak mu vyhroutil, že ho zabije. Uchopil všelijaké nástroje a vrhl se znovu na dozorce. Nedaleko pracující mistr a ještě jiní spolu s Magrauerem však Kaláře odzbrojili. Útočníkovi byla dána železa, ale ještě tu vyhroutil: "Nie mi neuděláte. Dostanu 6 měsíců, ale zabiju z vás za to někoho." Před Kalářovým útokem několik dnů ohrožoval mistra také trestanec Niedtner v krejčovské dílně vězeňské.

Velká krádež na nádraží v Českých Budějovicích.

Dosud jest zjištěno přes 40 zlodějí, vesměs železničních dělníků neb zřízců, z nichž mnozí jsou již definitivní. Policii bylo již dlouho nápadno, že někteří lidé prodávají po městě různé předměty za nízkou cenu. Pátráním bylo zjištěno, že pravý obchod s různými věcmi provozuje železniční dělník Jan Schwarz, bydlící v Planě. Při prohlídce nalezeno bylo u Schwarze celé skladiště všelijakých věcí, z nichž na první pohled jisto, že jsou z krádeže. Schwarz byl zatčen a udal ostatní vinníky. Ve 40 domácnostech v Čes. Budějovicích a v sousedních obcích vykonány byly domovní policejní prohlídky a nalezeny byly celé spousty zboží na nádraží ukradeného. Dne 1. června bylo 40 podezřelých z nádraží pohromadě dopraveno na policejní budějovický inspektorát, dne 2. června dva další. 29 ze zatčených ponecháno bylo ve vazbě. Ve velkých rozměrech kradlo se v nádražních skladištích i z jedoucích vlaků. Zatčení jsou většinou Němci, dozazení na svá místa přednostou budějovické stanice p. Fodermayrem a posileni německého žilvu v Č. Budějovicích.

Ve vinohradské okresní nemocnici jsou odklívá nepořádky.

V těchto dnech odklízali na ně přímo pokosení pacienti v "Právu Lidu" a výslovně konstatují, že vesměs stížnosti z dřívější doby jako stížnosti jejich týkají se jedině vedení a správy, naprosto ne o osob lékařů ani jejich způsobu jednání. Ostatně ani kdyby toho zvlášť byli nevytkali, vědecký i organizační význam primáře dra Semeráda jest zárukou, že poměry, pokud lékařů se týká, jsou vzorné. Ze stesků pacientů uvádíme: V noci z 13. na 14. května vykřídleno bylo skladiště okresní nemocnice na Král. Vinohraděch, kam ukládají se v pitích šaty a

obuv nově přijatých nemocných. Událost z počátku se tutlala. Myslílo se původně, že pro jistější a účinnější zjištění pachatele, ale po týdenním marém čekání a chlácholivých výrozech správce nemocnice Fr. Kňourek jeví se krytí krádeže mlčením ve zvláštním světle. 8 okradenými pacienty nebylo vůbec o krádeži jednáno. Dne 17. května propuštěn z léčení jako rekonvalescent Václav Chludina, jeden z okradených. Při odchodu nebyl mu vrácen zimmík, límec, náprsenka a kravata. Nemocný bez těchto věcí byl nucen podniknouti cestu domů — kamal k Brandýsu. Na žádost o vydání věcí nebo náhrady odpověděno mu hrubě, a ani potvrzení toho, které věci mu nevydány na služnou žádost mu dáno nebylo. Pacient Frant. Musil byl okraden o svrechnik, kabát a kravatu. Po propuštění z léčení žádal o šaty. Správce k dotazu, v čem má jíti domů, podotkl: "To jste se měl starat dříve o šaty. O krádeži jste věděl přece už před týdnem!" Nechtěli mu vůbec věřiti, co se mu tam ztratilo. Na důrazné naléhání "poradil" správce Kňourek Musilovi: "No, když nemáte peníze, ani oblek, tak ona vás polieže už nějak domů odvede." (Rozuměj: po štůře jako pobudy a tuláky ze řemesla.) Teprve, když se M. důrazně tomuto návrhu opřel a energicky žádal povinnou náhradu za ztracený šat a věci, které měly cenu téměř 63 K, dostalo se mu 30 K. — Ostatní okradení pacienti korporativně dostavili se ke správci se slušnou žádostí, jakým způsobem hodlá vše zaříditi, aby nemusili po propuštění z nemocnice polonazt nebo jen částečně obleseni z nemocnice odejiti. Nepochodili. Pan správce hezky z vysoka řekl, že jest úřední osobou, za věci že neručí, že urážet se nedá atd. Ptají se proto veřejně okradení pacienti p. správce Fr. Kňourka: Zná-li jako "úřední osoba" předpisy platné pro všechny veřejné ústavy — tedy vinohradskou nemocnici také — vydané zem. výborem král. Českého a povinném a úplném sepsání majetku přijatých pacientů? Vede pan správce vůbec nějaký přesný seznam věcí jeho "úřednímu dozoru" svěřených? Čím prokáže majetek zemských pozůstalým? Jakou náhradu a odpověď dal p. správce Kňourek vdově po zemřelém Havránkovi (také okradeném), když sháněla se po oděvu a obuvi po zemřelém muži? Ví každý pozůstalý — co pacient do nemocnice přinesl? Koná v tomto směru správa nemocnice plně svých povinností? A ještě něco. Správce Kňourek řekl okradeným pacientům, že jsou na něho primářem drem. Semerádem podpláchnuti. Těžké toto obvinění, ni, jak odůvodněné, které vyslovil neprozřetelně, dokumentuje jen to, že správa okresní nemocnice vinohradské byla a jest příčinou různých neshod mezi lékaři a správou.

Nezákonitě praktiky pražských Němců při posledním sčítání lidu.

V úřadovně okresního soude dra. Wintra u okresního soudu pro přestupky v Praze konalo se ve středu 7. června o 9. hod. polední líčení o žalobě, již podali magistrátní úředníci pp. mag. rada Gustav Jaroš a dr. Hloušek na pražského německého advokáta dra. Frant. Wiena, jeho sollicitátora Václava Roubala a majitele Prager Tagblattu dra. Meryho pro urážku na etí. Dr. Wien podal jménem dra. Meryho a V. Roubala stížnost k místodržitelství proti tomu, že je magistrát pokutoval jako jiné Němce pražské proto, že neoprávněně přihlašovali osoby služebné a podřízené k obcovacímu jazyku německému, ačkoli při výslechu dotýčených osob na magistrátu bylo zjištěno, že německy ani neumějí. V poliání tom dr. Wien tvrdil, že pp. dr. Jaroš a dr. Hloušek činili na vyslyšené osoby nátlak (Druck) a snažili se je otázkami plésti. Ger. manisační snahy plšly mnohým Němcům v Praze draho po sčítání již pokutovaním, p. dru. Merymu a p. Roubalovi ještě draže, neboť pro svoji utrženou stížnost na magistrátní úředníky, již obviněni byli z porušení svých povinností, dostali trest citelný. Snaží pražští Němci si již pro podružné rozmyšl. zaměřovati Prahu z Ví-

dní a Liberecem! Na počátku líčení žádali soukromí žalobci, aby dr. Wien byl vyloučen z jednání jako obhájce ostatních spoluobčanů, poněvadž je pro týž deklit žalován a nastává tudíž kolise zájmů mezi obžalovanými a jich obhájcem. Dále navrhovali žalobci, aby obžalovaní dr. Vilém Mery a V. Roubal byli osobně k soudu předvoláni. Proti předvolání dra. Meryho protestoval obhájce dr. Wien. Žalobci trvali na tom, aby dr. Mery byl předvolán a doplnili návrh svůj v tom smyslu, aby přelíčení pro předvolání dra. Meryho odročeno bylo do podzimu. Soudec oba návrhy zamítnul. Vyslechnut byl tudíž toliko přítomný obžalovaný Václav Roubal, 40letý advokátní sollicitátor v kanceláři dra. Wiena. Při výslechu udal, že skutečně řekl v kanceláři dra. Wiena, že úřadující magistrátní rada dr. Jaroš snažil se při výslechu manželku jeho magistrátem v otázkami. Sdělení toto podal dru. Wienovi pro informaci k podání stížnosti na místodržitelství. Toto podání na místodržitelství sice podepsal, ale nečetl. Při výslechu připláčil se náhle k obžalovanému přítomný koncipient dra. Wiena dr. Gellner a cosi mu šeptal. Žalobci rozhodně ohradili se proti tomuto potměšilému jednání a žádali, aby dr. Gellner byl z jednání vyloučen. Dr. Wien prohlásil však, že dr. Gellner je druhý obhájce, načež soudec připustil, aby zůstal přítomen líčení. Obžalovaný uvedl dále, že sám požádal dra. Wiena, aby podal stížnost k místodržitelství. Po přečtení obou stížností, podaných drem. Wienem k místodržitelství a některých svědeckých protokolů, ujal se slova žalobce mag. rada dr. Jaroš, jenž předem ohradil se proti tomu, že dle referátu německých listů o prvním líčení dr. Wien upozorňoval na domnělé prozrazování úředních magistrátních spisů při soudním líčení. Dr. Jaroš prohlásil, že žaloba byla podána na základě jedno- nyslného usnesení magistrátního senátu. O podání vyrozuměno bylo místodržitelství. Presidium městské rady přímo splnomocnilo žalobce, aby při projednávání procesu nezaohovávali úředního tajemství, poněvadž jde o naržení z porušení úřední povinnosti. V dalším průběhu líčení odmítl soudec návrh žalobců na odročení líčení za účelem předvolání svědků Jos. Živý a Vojt. Havlika. Po skončení právního líčení všeobecně uváděl mag. rada p. Jaroš zákonná ustanovení při sčítání lidu, jež pražský magistrát přesně dodržoval. Zákon narizuje, aby při sčítání byla zjišťována objektivní pravda. Magistrát právem vénoval největší pozornost všemu, co se týkalo rubriky jazyka obcovacího. Musil každý případ sporný řádně vyšetřit a činil to vždy naprosto objektivně a bez nátlaku. Mag. rada Jaroš uvedl dále, že nezáleží na tom, zda obžalovaný Roubal četl či jen podepsal stížnost k místodržitelství. Jako dospělý muž měl se přesvědčít o tom, co podpisuje. Dr. Wien překročil meze par. 9. advokátního řádu, neboť jako zástupce svých klientů byl povinen vyšetřit skutečný stav věci. Zvláště měl se přesvědčít o výpovědích p. Roubalové a sl. Pačetlové, kterou její zaměstnavatelka proti její vůli přihlásila k obcovacímu jazyku německému. Žalovaný obhájce sám však sháněl svědky v německých listech pražských k důkaz o nátlaku na pražském magistrátu, čímž prokázal svoji vinu. Na konec své řeči žádal dr. Jaroš odsouzení dra. Wiena, dra. Meryho a Václava Roubala, jelikož vina všech je naprosto prokázána. Mag. sekretář dr. Hloušek připojil se k vývodům mag. rady dra. Jaroše a obhárně vyhlásil, jak jednalo se spravedlivě a zákonně se všemi, kdož vyslyšení byli k zjištění obcovací řeči na magistrátu. Na doklad toho, jak protizákonně jednalo se na straně německé, uvedl, že trestání byli pokutou pro přihláše ní německé obcovací řeči českým svým podřízeným a služebným četní Němci v Praze m. j. tét MUDr. Redř Velenský, univ. profesor, Rob. Lendenmayer z Lendenfeldu, univ. profesor, dr. Arnold Pick, univ. profesor atd. Dr. Wien v obhajovací své řeči

Frank Svoboda,
umělecký závod
POMNÍKOVÝ
11. a William ulice,
Omaha, Nebraska.
Jelikož jsem zakoupil nové místo na jižní 13. ulici a budu se toto jaro stěhovat, vyprodávám celý sklad pomníků na 11. ulici úplně pod cenu. Přijďte si vybrat, dočud zásoba stačí, neb mi pláče. Telefon Douglas 3444.

Drobné správy české a slovenské.

Otakar Mařák zpíval ve dvorní opeře drážďanské v Pucciniově Bohémě jako host. Obdržel pozvání k novému pohostinskému vystoupení.
Přpravnému komitétu slovenského novinářského sjezdu, který se bude konati v Bělehradu, bylo oznámeno, že král Petr se súčastní první zahajovací schůze. Král kromě toho pozve české účastníky kongresu na druhý den sjezdu do královského zámku. Také bulharský ministr ověty Bobčev ohlásil, že se dostaví k sjezdu.
Dvořákova opera Dimitrij, která tak se zakořenila v hudebních kruzích, že první vydání klavírního výtahu již děle než 10 let je rozebráno a že jednotlivé, náhodou anktivkárně prodané výtisky platí se až za 25 i 30 K, vyjde přeti Hudební Matice Umělecké Besedy již letos v říjnu.
Vasilij Gajpovič Ključevský, přední historik ruský, zemřel 25. května v Moskvě ve věku 69 let. Od rku 1883 byl profesorem ruských dějin na univerzitě moskevské a r. 1897 zvolen byl skutečným členem petrohradské Akademie věd. Roku 1909 slavil Ključevský padesátiletí své vědecké činnosti; při této příležitosti vyšel památník, věnovaný vědecké a pedagogické činnosti Ključevského a s příspěvky předních učenců ruských. Spisy a přednášky Ključevského významávají se kritikým, vší vážně proslulým a jemnou analýsou; jeho díla kládou se vůbec v ruské produkci vědecké na přední místo.

Vhodné dárky k veselkám a jiným rodným i spolkovým slavnostem.

Největší výběr mužských a dámských hodiček, zlatých prstenů, stříbrného stolního nádobí a krásných přiborů z broušeného skla. Pište si o ceník. Veškeré zboží zaručeno.

A. CECHA, hodinář a optik, 1248 jižní 13. ulice OMAHA, NEBRASKA.

Nejlepší farma

Pro ehov hovzího dobytka a prasat. Hojnost pastvy a sena. Blízko do města. Tento pozemek se prodá v celku neb se rozdělí na menší farmy. \$4,000.00 v hotovosti, jest vše, co je třeba na koupení 160 akrů.

Pište na:

J. J. KOLIHA,
DODGE, NEBRASKA

DR. JAMES W. NOVÁK
lékař zubní lékař

Continental Block — 13. a Douglas, Pokuj St. a v rohu sadi Berg Clothing Co. — Office Phone: Douglas 5077. — Residence, 915 William St. Phone Douglas 6018. — Krajané a venkova, kteří nejsou z domací praží se mohou spojiti, udáni dobře, když při návštěvě Omahy, přijde k Dr. Novákově, jead se velice rád a s chobu svým úplně odd.